

Anexa

**PROGRAM DE COMBATERE A
VECTORILOR ȘI DĂUNĂTORILOR
IN MUNICIPIUL HUSI
JUDETUL VASLUI
ANUL 2021**

CUPRINS:

- 1. DOMENIUL DE APLICARE**
- 2. SCOPUL ELABORĂRII**
- 3. REFERINȚE NORMATIVE**
- 4. DEFINIȚII. ABREVIERI**
 - 4.1. Definiții**
 - 4.2. Abrevieri**
- 5. DESCRIEREA**
 - 5.1. Generalități**
 - 5.2. Documente utilizate, trasabilitate, modul de lucru și responsabilități**
 - 5.2.1. Evaluarea operațională**
 - 5.2.2. Cadrul tehnic și organizatoric al programului unitar de dezinsecție și deratizare generala al municipiului Husi.**
- 6. TIPURI DE OPERAȚII, LOCUL ACTIVITĂȚII, MOD DE EXECUTARE AGREAT ȘI FRECVENȚA**
- 7. ÎNREGISTRĂRI, ARHIVĂRI**
- 8. LISTA CUPRINZÂND SECTOARELE LA CARE SE DIFUZEAZĂ**

1. DOMENIUL DE APLICARE

Componenta dezinsecția, dezinsecția și deratizarea (D.D.D.), conform Legii nr. 101 din 2006 republicată.

2. SCOPUL ELABORĂRII

Scopul elaborării programului anual de combatere a vectorilor și dăunătorilor din municipiului Husi este îndeplinirea obiectivului principal de reducere și menținere a densității populațiilor de țânțari și alte insecte de interes medical, precum și a rozătoarelor sinantropice sub nivelul stării de disconfort și diminuarea riscului de transmitere a unor agenți infecțioși prin acești vectori.

3. REFERINȚE NORMATIVE

- Legea nr. 462/2002 privind măsurile de colaborare dintre Ministerul Sănătății Publice și autoritățile administrației publice locale în aplicarea reglementărilor din domeniul sănătății publice;
- Legea nr. 360/2003 republicată, privind regimul substanțelor și preparatelor chimice periculoase;
- Legea nr. 51/2006 republicată, cu modificările și completările ulterioare, Legea serviciilor comunitare de utilități publice;
- Legea nr. 101/2006 cu modificările și completările ulterioare, Legea serviciului de salubritate a localităților;
- Legea nr. 24/2007 republicată, privind reglementarea și administrarea spațiilor verzi din intravilanul localităților;
- Ordinul nr. 119/2014 privind normele de igienă și mediul de viață al populației;
- H.G. nr. 617/2014 privind stabilirea cadrului instituțional și a unor măsuri pentru punerea în aplicare a Regulamentului (UE) nr. 528/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 mai 2012 privind punerea la dispoziție pe piață și utilizarea produselor biocide;
- HCL nr.371/26.11.2019 privind aprobarea Regulamentului Serviciului Public de Salubritate a Municipiului Husi (secțiunea – Dezinsecția, Dezinsecția și Deratizarea).

4. DEFINIȚII. ABREVIERI

4.1. Definiții

- *autoritate competentă de reglementare* – Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice;
- *deratizare*- activitatea de stârpire a rozătoarelor prin otrăvire cu substanțe chimice sau prin culturi microbiene;
- *dezinsecție* - activitatea de distrugere a germenilor patogeni cu substanțe specifice, în scopul eliminării surselor de contaminare;
- *dezinsecție* - activitatea de combatere a artropodelor în stadiul de larvă sau adult cu substanțe chimice specifice;
- *licență* – actul tehnic și juridic emis de A.N.R.S.C., prin care se recunoaște calitatea de operator al serviciului, precum și capacitatea și dreptul de a presta una sau mai multe activități ale acestuia;

- *vector* - organism (insectă, rozătoare) care răspândește un parazit, un virus sau germeni patogeni de la un animal la altul, de la om la om ori de la animale la om.

4.2. Abrevieri

D.D.D. – dezinsecție, dezinsecție, deratizare

D.S.P. – Direcția de Sănătate Publică

D.S.V.S.A. – Direcția de Sănătate Veterinară și Siguranța Alimentelor

A.N.R.S.C. – Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice.

5. DESCRIEREA

5.1. Generalități

În conformitate cu prevederile Legii nr. 51 din 2006 Republicată :

“ ART. 23 (1) Raporturile juridice dintre unitățile administrativ-teritoriale sau, după caz, dintre asociațiile de dezvoltare intercomunitară având ca scop serviciile de utilități publice și operatori ori operatorii regionali, după caz, sunt reglementate prin:

a) hotărâri privind darea în administrare a furnizării/prestării serviciilor de utilități publice către operatorii de drept public prevăzuți la art. 28 alin. (2) lit. a), respective contracte de delegare a gestiunii serviciilor de utilități publice către operatorii prevăzuți la art. 28 alin. (2) lit. b), în cazul gestiunii directe;

b) contractele de delegare a gestiunii serviciilor de utilități publice, în cazul gestiunii delegate. “

Evaluarea epidemiologică a vectorilor biologici

Agenții vectori, precum insectele și rozătoarele sinantropice, transporta pe suprafața corpului și în corp germeni patogeni (bacterii, virusuri, ouă de paraziți, spori, mușgaiuri, etc) putând favoriza apariția unor boli periculoase pentru om și animale.

Țânțarii sunt vectori biologici în propagarea mai multor boli pe suprafețe întinse ale globului. Aceste insecte hematofage provoacă pe lângă disconfort și transmiterea de organisme patogene care determină îmbolnăviri la om și animale, cum ar fi: malarie, arboviroze, etc., provoacă leziuni cutanate, introducerea de substanțe iritante ce conțin principii farmacologice active dând reacții locale uneori severe la copii și persoanele sensibile.

Specia de țânțari dominant pe raza municipiului Husi este țânțarul de apartament – *Culex molestus Forskal* care cuprinde populații termofile se înmulțesc în timpul iernii beneficiind de condițiile de microclimat create în interiorul locuințelor de tip urban. Focarele larvare pentru *Culex molestus* și *Aedes albopictus (țânțarul tigrului)* sunt colecțiile de apă bogate în reziduri organice din subsolurile blocurilor. Datorită faptului că aceste ape reziduale au o temperatură mai ridicată și constantă, ele funcționează ca focare larvare în tot timpul anului.

Din cauza subsolurilor și canalelor cu colecții permanente de apă în care larvele au condiții optime de dezvoltare, aceste specii pot căpăta o largă extindere devenind un focar important de disconfort în zonele urbane, în tot cursul anului.

Muștele sinantropice sunt agenți importanți de disconfort, rolul lor epidemiologic în transmiterea unor afecțiuni digestive este considerabil. Ele au caracteristici de structură și viață care favorizează transmiterea agenților patogeni: se înmulțesc foarte repede, au mobilitate mare, nu sunt pretențioase la hrană, pe suprafața corpului au numeroși perișori care permit transportul microbilor. Venind în contact cu locurile cele mai murdare și totodată cu alimentele, ele pot transmite ca vectori mecanici o serie de boli bacteriene, virale sau parazitare, cu poartă de intrare digestivă, printre care bolile diareice și toxiinfecțiile alimentare. Majoritatea condițiilor care favorizează abundența muștelor sunt corelate cu un nivel nesatisfăcător de igienă a locuințelor și a mediului din unele zone ale municipiului Husi.

Rozătoarele cele mai frecvente în municipiul Husi sunt șobolanul cenușiu (*Rattus norvegicus*) și șoarecele de casă (*Mus musculus*). Sunt viețuitoare cu o largă răspândire pe suprafața globului și adaptate la cele mai diverse condiții de mediu. Posedă acuități senzoriale deosebite: miros foarte ascuțit, simț tactil, auzul în banda ultrasonică (simt pisica de la distanță), văzul nocturn (detectează mișcări până la 10 m), gustul foarte dezvoltat. Prolificitatea este mare: o pereche de șobolani poate avea într-un an 500 descendenți direcți și 200.000 descendenți totali. Atacă deseori puii de păsări sau animalele domestice care din anumite motive (bolnave) nu se pot apăra. În literatură sunt citate cazuri de agresivitate și față de om. La nivelul posibilităților actuale economice și științifice, trebuie acceptat că rozătoarele nu pot fi distruse total, ci doar putem limita proliferarea și răspândirea lor.

Rozătoarele constituie rezervoare de infecție pentru numeroși agenți patogeni: virusuri, microbi, paraziți, fungi care pot provoca boli la om și animale. Șoarecii și șobolanii sunt vectori periculoși răspândind: rabia, micozele, tifosul, ciurma, lepra, hepatita infecțioasă, leptospiroza, bruceleza, pesta porcină, trichinoza, teniaze, etc. Toate aceste maladii sunt transmise prin contaminarea alimentelor și a apei cu dejectiile rozătoarelor (urine, fecale), ectoparaziți hematofagi (purici, păduchi, căpușe), prin insecte neparazite (muște, tăuni, furnici), direct (mușcătură), transport mecanic (suprafața corpului), animale domestice (pisică, câine, porc, păsări).

Produc pagube economice importante prin: consumul direct de produse agroalimentare, alterare (roadere, poluare, împrăștiere), deteriorarea ambalajelor (saci, cutii, lăzi, etc.), construcțiilor și instalațiilor. Produsele atacate sunt contaminate cu dejectiile rozătoarelor imprimându-le un gust și un miros neplăcut.

Căpușele se găsesc în număr mare în zonele împădurite, în iarba înaltă din spațiile verzi, pe câmpii și zonele umede și sunt active începând cu temperatura de 7°C. Căpușele fac parte din clasa arahnidelor și se întâlnesc în toate țările lumii. Sunt cunoscute aproximativ 850 de specii. Ele sunt paraziți mici care asemenea păianjenilor, se hrănesc cu sângele animalelor pe care le parazitează cum ar fi: câini, oameni, pasări, căprioare, rătăcitoare mici și alte animale. Căpușele stau ascunse în vegetație unde cu ajutorul senzorilor pot detecta viitoarele gazde din apropiere. Ele se urcă pe organismul gazdă în momentul în care acesta traversează zona de vegetație.

Căpușele cu ajutorul aparatului bucal se hrănesc prin înțepat și supt și se prind ferm de pielea gazdei. Sunt necesare mai multe zile până când sunt saturate cu sânge. În acest timp masa lor corporală crește semnificativ. Ciclul biologic al căpușelor (larvă, nimfă și adult) are nevoie de 3 gazde pe care se dezvoltă consumându-le sângele. O femelă adultă consumă cel puțin 0,6 ml sânge și depune cel puțin 10.000 de ouă, astfel se explică creșterea imensă a populației de căpușe.

5.2. Documente utilizate, trasabilitate, modul de lucru și responsabilități

5.2.1. Evaluare operațională

Acțiunile de combatere a vectorilor biologici se impun a fi efectuate obligatoriu atât pe spațiile domeniului public (ex: spații verzi, parcuri, rețeaua de canalizare, clădiri ale instituțiilor publice, etc.), cât și pe spațiile domeniului privat (ex: subsoluri, casa scârilor, clădirile operatorilor economici, etc.).

Asociațiile de proprietari, operatorii economici, precum și alte categorii de unități sunt obligate, conform legislației, să asigure în spațiile deținute combaterea focarelor de insecte și rozătoare. În acest sens, vor încheia contracte pentru operațiuni de profilaxie sanitară (dezinsecție și deratizare) cu firme prestatoare specializate, autorizate și atestate de D.S.P., D.S.V.S.A. și licențiate A.N.R.S.C. pentru această componentă a serviciului public de salubritate.

5.2.2. Cadrul tehnic și organizatoric al programului unitar de dezinsecție - deratizare generală al municipiului Husi

Etape de desfășurare

- a) **Etapa preoperațională** - popularizarea acțiunii prin mijloace de mass - media, afișaj, etc.
b) **Etapa operațională**

Acțiunile specifice D.D.D. din program se vor desfășura, de regulă, pe o perioadă de 1-3 zile lucrătoare, perioadă ce poate fi prelungită dacă condițiile meteorologice nu vor fi favorabile, operatorul fiind obligat să reia procedura de informare a populației conform pct. a) - etapa preoperațională.

Operațiunile se vor executa conform metodologiei Ministerului Sănătății Publice pentru acțiunile de amploare.

Arealul operațional va fi sectorizat după topografia municipiului.

Funcție de amploarea acțiunii, operatorul are responsabilitatea de a stabili și aplica măsuri de protecție a personalului de intervenție și supraveghere, măsuri de prevenire a poluării mediului, măsuri pentru prevenirea accidentelor, protecția populației, mamiferelor, păsărilor, albinelor, etc.

Operatorul are obligația de a executa și garanta calitatea operațiunilor conform normelor specifice, în vigoare, pentru fiecare tip de acțiune în parte.

Personal calificat implicat în acțiune

Pentru efectuarea operațiunilor de combatere chimică și acoperirea integrală a teritoriului inclus în program în perioada propusă, operatorul are responsabilitatea de a utiliza numai personal calificat - agenți D.D.D., numărul acestora fiind stabilit funcție de amploarea acțiunii.

Personal de supraveghere și coordonare a operațiunilor

Pentru asigurarea bunei desfășurări pe toată durata a operațiunilor din cadrul programului de dezinsecție - deratizare, prevenirea unor efecte colaterale nedorite și de protecție a stării de sănătate a populației, responsabilitățile de coordonare și verificare a calității lucrărilor sunt în sarcina operatorului, responsabilitatea de supraveghere / monitorizare este în sarcina Primăriei municipiului Husi prin Compartimentul Mediu și Poliția Locală Husi.

Utilaje și aparate

Operatorul are responsabilitatea asigurării utilajelor și/sau aparaturii de administrat insecticide/ larvicide /pesticide/ratacide/dezinfectanți/biocide, etc., funcție de specificul acțiunilor și aria de intervenție.

Dotarea de bază ce trebuie asigurată include:

- Atomizoare tip Fontan (pentru spații interioare: subsoluri și casa scării).
- Generatoare de ceață termică (pentru spațiile verzi din proximitatea blocurilor).
- Generator de ceață termică autopropulsat (pentru aliniamentele stradale cu vegetație arborească și arbustiferă).
- Instalații speciale pentru pulverizare ULV (în volum ultra-redus).
- Cutii (găleți cu capac) pentru transportul momelilor toxice cu rodenticide.

Produse biocide

Operatorul are responsabilitatea asigurării produsele de combatere a vectorilor biologici așa cum sunt acestea cuprinse în lista aprobată prin Ordin al Ministerului Sănătății Publice.

- Pentru distrugerea larvelor de țânțari din subsolurile cu colecții de apă se vor utiliza larvicide sau alte produse similare cuprinse în lista aprobată prin ordin al Ministerului Sănătății Publice;
- Pentru distrugerea insectelor adulte din subsoluri și casa scării se vor utiliza piretroizi de sinteză în combinație cu organofosforate sau carbonați în concentrațiile indicate de producători;
- Pentru combaterea insectelor de pe vegetația spațiului public se va utiliza ca procedeu de aplicare ceața termică, ceața rece și/sau ULV, iar ca insecticide, produse indicate pentru procedeele amintite, în concentrația indicată de producător;
- Pentru combaterea rozătoarelor sinantropice (șoareci, șobolani) localizate în rețeaua de canalizare se vor utiliza momeli toxice condiționate sub formă de cuburi parafinate, iar pentru subsolurile blocurilor de locuințe boabe cerealiere tratate cu anticoagulante sau momeli toxice sub formă de pastă.

Operatorul are obligația de a respecta cu strictețe forma, norma și modul de utilizare a substanțelor chimice și îi este interzisă comercializarea către persoane fizice a soluțiilor insecticide sau a momelilor toxice.

Echipament de protecție

Operatorul are responsabilitatea de a asigura pentru personalul de intervenție echipament de protecție specific acțiunilor/intervențiilor desfășurate, conform normelor SSM specifice.

De exemplu: echipament compus din bluză cu glugă și pantalon (sau combinezon), cizme din cauciuc, mănuși din cauciuc, măști de gaze cu filtru universal (sau semi mască cu filtru universal și ochelari de protecție), antifoane pentru agenții D.D.D. care manipulează generatoarele de ceață termică.

Trusa medicală de prim ajutor

Operatorul are responsabilitatea de a asigura pentru fiecare formațiune de lucru dotarea cu o trusă medicală de prim ajutor, conform anexei 3 a Ordinului M.S.P. nr.427/2002.

(Responsabilitate : operatorul)

Afiș de avertizare

Operatorul are responsabilitatea de a realiza afișe de avertizare.

6. TIPURI DE OPERAȚII, LOCUL ACTIVITĂȚII, MOD DE EXECUTARE AGREAT, FRECVENȚĂ, RESPONSABILITATE

Operație	Locul de desfășurare al activității	Mod executare		Termen/frecvența executării operațiunii	Responsabilitate
		aerian	tere stru		
Tratamente fitosanitare	Spații verzi intravilane	da	da	La primirea buletinelor de	Operator autorizat,
	Parcurile municipiului Husi	da	da		

	Baza sportiva	da	da	avertizare emise de către Unitatea Fitosanitară Vaslui, pentru speciile recomandate prin buletinele de avertizare.	licențiat contractat de beneficiar
	Cimitire	da	da		
Dezinsecție	Clădiri ale instituțiilor publice		da	Pentru combaterea țânțarilor se execută tratamente ori de câte ori este nevoie pentru spațiile comune închise ale clădirilor.	Operator autorizat, licențiat contractat de beneficiar
	Clădiri individuale și/sau condomenii		da		
	Agenți economici cu profil alimentar/ nonalimentar		da		
	Canale și subsoluri în care sunt amplasate rețele de alimentare cu apa, de canalizare		da	Pentru combaterea vectorilor, dezinsecția se execută: ori de câte ori este nevoie	Operator autorizat, licențiat contractat de beneficiar
	Parcuri, cimitire	da	da		
	Piețe, târguri, oboare, bălciuri, băi publice, WC-uri publice		da		
	Pe suprafețele ocupate cu spații verzi	da	da		
	Unități de învățământ și sanitare aflate în subordinea municipiul Husi		da		
	Platforme/depozite de deșeuri	da	da		
	În subsoluri uscate, umede sau inundate		da		
Porțiuni umede din zonele cu vegetație	da	da			
Dezinfecție	Platforme pentru depozitarea deșeurilor municipale		da	Ori de câte ori este nevoie.	Operator autorizat, licențiat contractat de beneficiar
	Zonele de depozitare neconforme		da		
	Unități de învățământ și sanitare aflate în subordinea Municipiului Husi		da		
	Agenți economici cu profil alimentar/ nonalimentar		da		
	În locuri în care există focare declarate care pun în pericol sănătatea oamenilor și animalelor		da		
Deratizare	Clădiri ale instituțiilor publice		da	1. pentru operatorii economici cu profil alimentar și asociațiile de proprietari/locatari, -ori de câte ori este nevoie pentru	
	Clădiri individuale și/sau condomenii		da		
	Agenți economici cu profil alimentar/ nonalimentar		da		
	Piețe, târguri, oboare, băi publice, WC-uri publice, etc		da		

Canale și/sau subsoluri în care sunt amplasate rețele de apă, de canalizare		da	stingerea unui focar; 2. pentru operatorii economici cu profil alimentar, cel puțin o dată pe trimestru și ori de câte ori este nevoie pentru stingerea unui focar; 3. pentru spațiile deschise din domeniul public - ori de câte ori este nevoie pentru stingerea unui focar.	Operator autorizat, licențiat contractat de beneficiar
Unități de învățământ și sanitare aflate în subordinea municipiului Husi		da		
Platforme/depozite de deșeuri		da		

7. ÎNREGISTRĂRI, ARHIVĂRI

- a) Anunțul public al acțiunii - D.D.D. (pentru domeniul public al municipiului Husi),
b) Afiș de avertizare (pentru domeniul public al municipiului Husi),

8. LISTĂ CUPRINZÂND STRUCTURILE ORGANIZATORICE CĂRORA LI SE DIFUZEAZĂ

Nr. crt.	Sectoarele la care se difuzează	Semnătura de primire
1.	Direcția Economică	
2.	Birou Tehnic din cadrul Direcției Urbanism, Administrarea Domeniului Public și Privat	
3.	Poliția locală	

Notă: Difuzarea *Programului anual-cadru de combatere a vectorilor și dăunătorilor din municipiul Husi* se realizează astfel:

1. pentru serviciile și direcțiile din Primăria municipiului Husi → Compartimentul Mediu
2. pentru operatorii economici → Compartimentul autorizare control.
3. site-ul Primăriei Municipiului Husi
4. adrese e-mail și site-ul Primăriei Municipiului Husi.

Intocmit,

ing. Bahnariu Ioan

Președinte de ședință,
Ioan Iacob

9

Secretar general,
jr. Monica Dumitrașcu

